

DE TORENWACHTER VAN VOORMALIG KASTEEL IJSSELSTEIN

Maarten de Koning

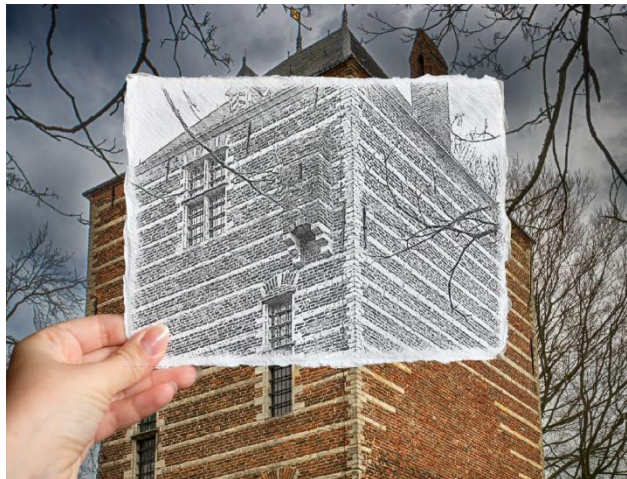

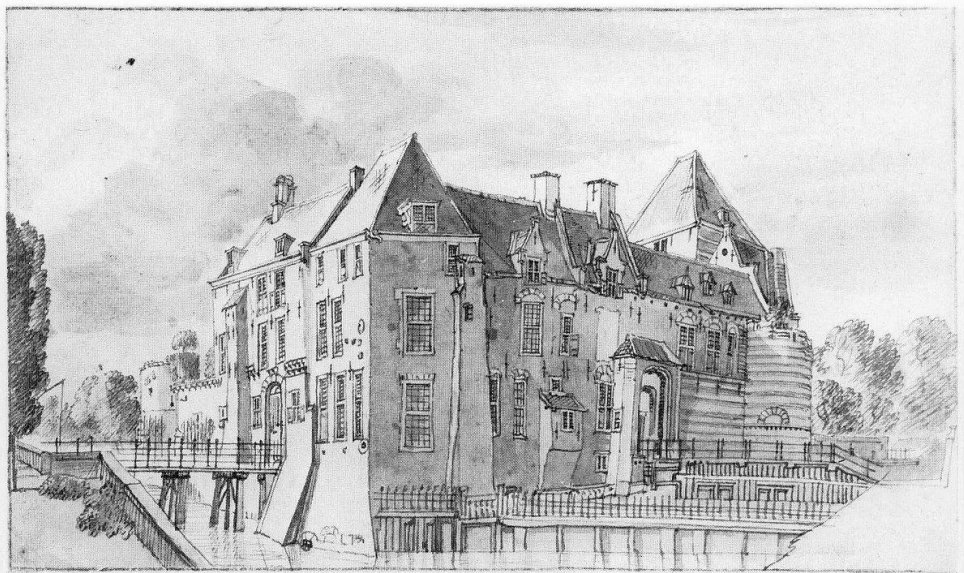
Foto 1 De Looijerstoren.

Ooit was het een trots kasteel (Foto 1) van het geslacht Oranje. Willem de Zwijger ofwel Willem van Oranje, de grondlegger van onze natie, vond in IJsselstein zijn Anna van Egmond. Tot op heden is onze koning Baron van IJsselstein.

Even een stapje terug in de tijd. Het geslacht Van Amstel bouwde zijn *Stein aan de IJssel* begin van de 13^e eeuw. Een gebied dat regelmatig overstroomde, omdat de IJssel bij het Klaphek in directe verbinding stond met de getijdenrivier de Lek. Toen deze verbinding midden 13^e eeuw werd gesloten, kon het achterliggende land langzaam worden ingepolderd. In 1310 kreeg IJsselstein stadsrechten van de bisschop van Utrecht en Gijsbrecht van Amstel (niet die van Vondel maar zijn neef) was de baas.

Door huwelijk kwam het kasteel in bezit van de heren van Egmond. Zij bouwden de verdedigingstoren uit tot een ware vestigingsburcht. Tot twee keer toe werd in de 15^e eeuw IJsselstein aangevallen en met de grond gelijk gemaakt. De bisschop van Utrecht en de graven van Holland vochten in en rond IJsselstein hun machtsspel en godsdienstoorlog uit. Van Egmond was protestant en op de hand van Oranje, dus tegen de katholieke, Spaanse, inmenging.

Na de vrede van Vianen werd het kasteel voor de derde keer herbouwd. De Italiaanse architect Pasqualini bouwde van de eerste renaissance toren boven de Alpen aan de Nicolaaskerk in IJsselstein, gaf het kasteel een renaissance twist.

Tekening van Jan de Beijer omstreeks 1745

Alle foto's zijn van
Maarten de Koning

Dit blijkt uit de stijkenmerken zoals de speklagen in de buitenmuren (foto 3) en de kruisribgewelven ter versteviging van het trappenhuis aan de binnenzijde van de toren (foto 4).

Foto 3 Speklagen renaissance versiering

Foto 4 Prachtige kruisribgewelven met sluitsteen

Rond 1700 stopte de permanente bewoning van het kasteel en zette het verval in. Niemand keek om naar het bouwwerk waar alleen nog een drost woonde die het gezag over IJsselstein waarnam. In 1888 werd het kasteel gesloopt met uitzondering van de Looijerstoren. In de fundering van de oude woningen aan de Walkade zie je de kloostermoppen terug die van de sloop afkomstig zijn.

De toren is een rijksmonument en is in beheer gegeven aan het Museum IJsselstein. Deze zorgt voor een dagelijkse openstelling van 13.00 uur tot 17.00 uur m.u.v. de maandag en de dinsdag. De vrijwilligers die het verhaal vertellen over de historie van het kasteel en haar bewoners, worden Torenwachters genoemd. Ik ben er daar één van.

Foto 5 Ridder Roderick in vol ornaat

Foto 6 Sint en Piet in de Torenkamer

Buiten het historische karakter spreekt een kasteel of zelfs een deel daarvan altijd tot de verbeelding. In de onderste gewelven van de toren huizen de vleermuizen. Boven in de toren vind je de torenkamer met een haard, een secretee en een gevangenis. In onze tijd is deze ruimte de plaats waar de verhalen worden verteld door ridder Roderick. (foto 5) en vrouwe Bertha van Heukelom. Wanneer Sint Nicolaas naar IJsselstein komt logeert hij in de toren en heeft hij zijn werkkamer in de torenkamer (foto 6).

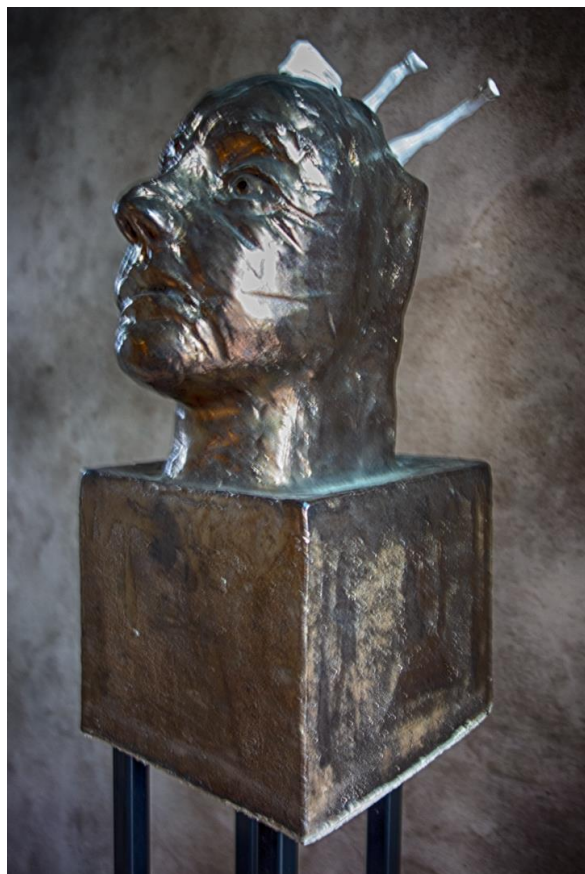

Foto 7 Kop van kunstenaar Henk van Rooij

Foto 8 Werk van Maaïke Kramer

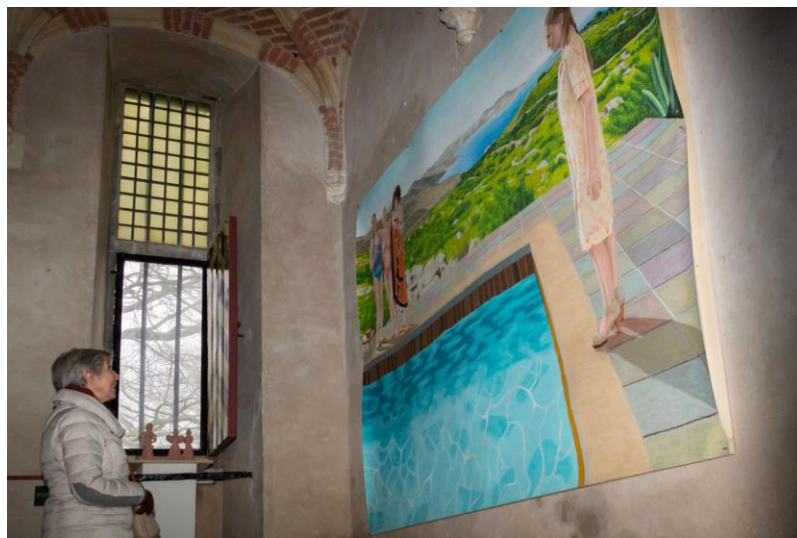

Foto 9 Werk van Jans Muskee

Wat een prachtig decor is de kasteeltoren voor exposities. De keramieken koppen van Henk van Rooij symboliseren de kasteelheren (foto 7). De paardenhoofden van dezelfde kunstenaar vertegenwoordigen de reis naar Bologna van Floris en Maximiliaan van Egmond voor de kroning van Karel V. In april was daar de expositie van 17 kunstenaars in de toren als een in memoriam aan de kortgeleden overleden oud curator (Trudi van Zadelhoff) van het museum (foto 8 en 9).

Nieuwsgierig geworden? Loop gewoon even binnen aan het Kronenburgplantsoen 9 in IJsselstein. De toren is 21 meter hoog dus je ziet hem al snel staan in zijn eigen tuin. De entree is gratis.

PROGRAMMA

Datum	Locatie	Wat te doen	Gespreksleider / moderator	Dropbox
Juli				
ma 3 jul	BP Batau	10 minuten van: Yolanda Simarro; Tonen van foto's van leden. (max 10 foto's per persoon)	Willibrord	John
ma 10 jul	Geen club	Start zomervakantie In overleg met de secretaris kan tijdens de vakantie optioneel de zaal gebruikt worden door (een) werkgroep(en)	Willibrord	

FOTOTOCHT NIEUW WULVEN

Redactie

Maandag 19 juni was 'De Langste Dag' fototocht, verzorgd door de natuurgroep. Deze keer niet een stadse omgeving, maar in het natuur(ontwikkel)gebied 'Nieuw Wulven' bij Houten.

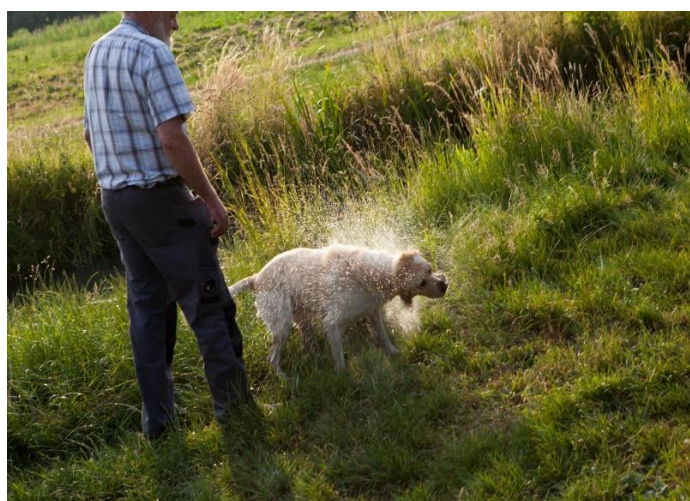
Een oproep voor foto's leverde vier inzendingen op. Maar die van Ad Witte heeft de redactie even in de wacht gezet, want hij heeft al vaak foto's aangeleverd. Voorrang voor 'nieuwkomers'.

Zoals Bertus de Ruiter, voor wie deze 'Langste Dagtocht' korter geduurd heeft dan de bedoeling was.

Bertus maakte een foto van John, maar daarna verstapte hij zich, met rugpijn tot gevolg. Hij kon nog doorlopen tot de beek, waar een hond het water van zijn lichaam aan het afschudden was. Maar toen was het einde oefening door de pijn in zijn rug.

Hij zegt er zelf van: 'al strompelend ben ik teruggelopen naar de parkeerplaats waar mijn fiets stond. De laatste 200 meter hebben passanten mij er naartoe weten te brengen en ze wilden zelfs een ziekenauto laten komen. Maar ik heb mij op de fiets laten zetten en om een beginnende zet gevraagd, wat gelukkig goed gegaan is. Zo kon ik in één ruk in Nieuwegein komen. De volgende dag bijna weer volledig hersteld. De beweging op de fiets heeft mij goed gedaan'

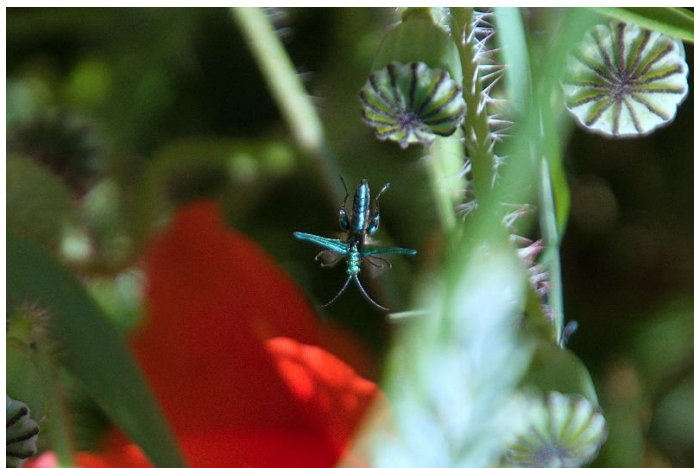
Gelukkig heeft hij nog een paar mooie foto's kunnen maken.

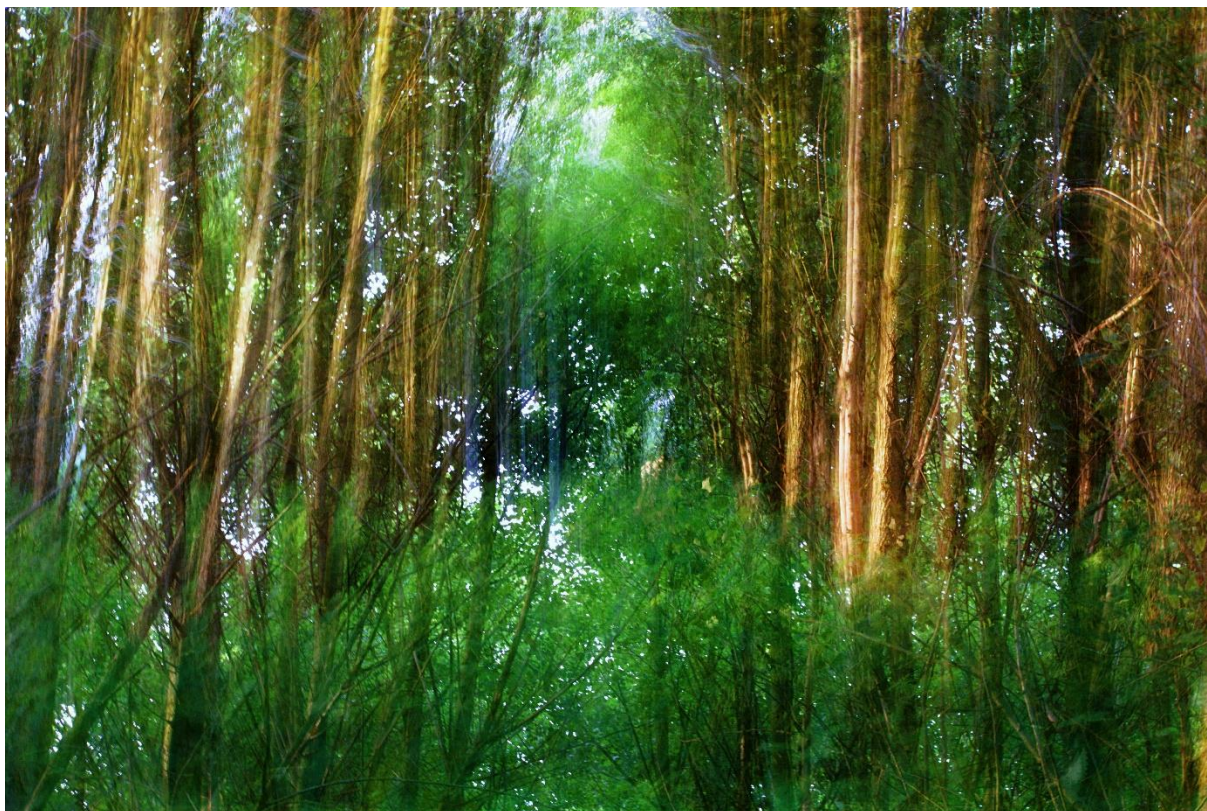

Voor deze laatste foto moest Bertus even vliegen ...

Foto's van Esther van de Kant. Ze vroeg zich af of ze goed genoeg zijn. Valse bescheidenheid, toch?

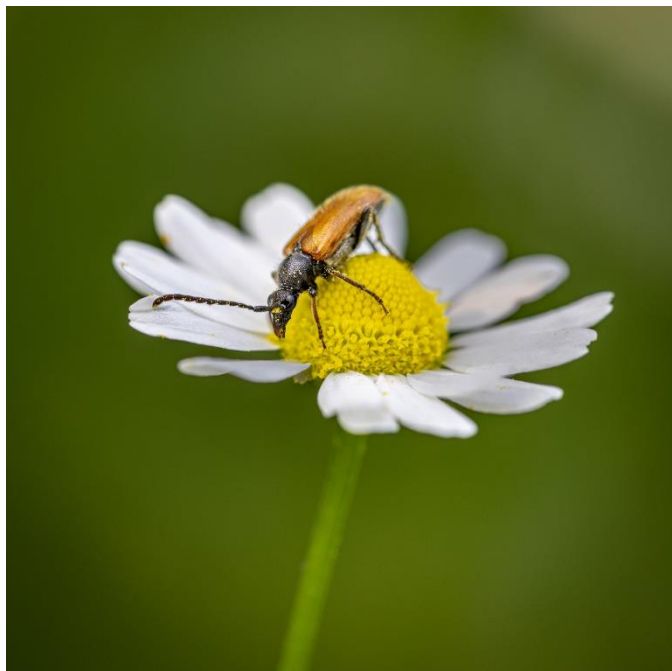

Esther schrijft erbij:

De foto's zijn gemaakt met een telezoomlens. De abstracte (laatste) foto is gemaakt met hulp van een 2 seconden sluitertijd en op en neer bewegen van de lens. Verder waren er helaas door het warme weer en gebrek aan bloemen zeer weinig insecten. Het was ondanks dat toch een geslaagde avond.

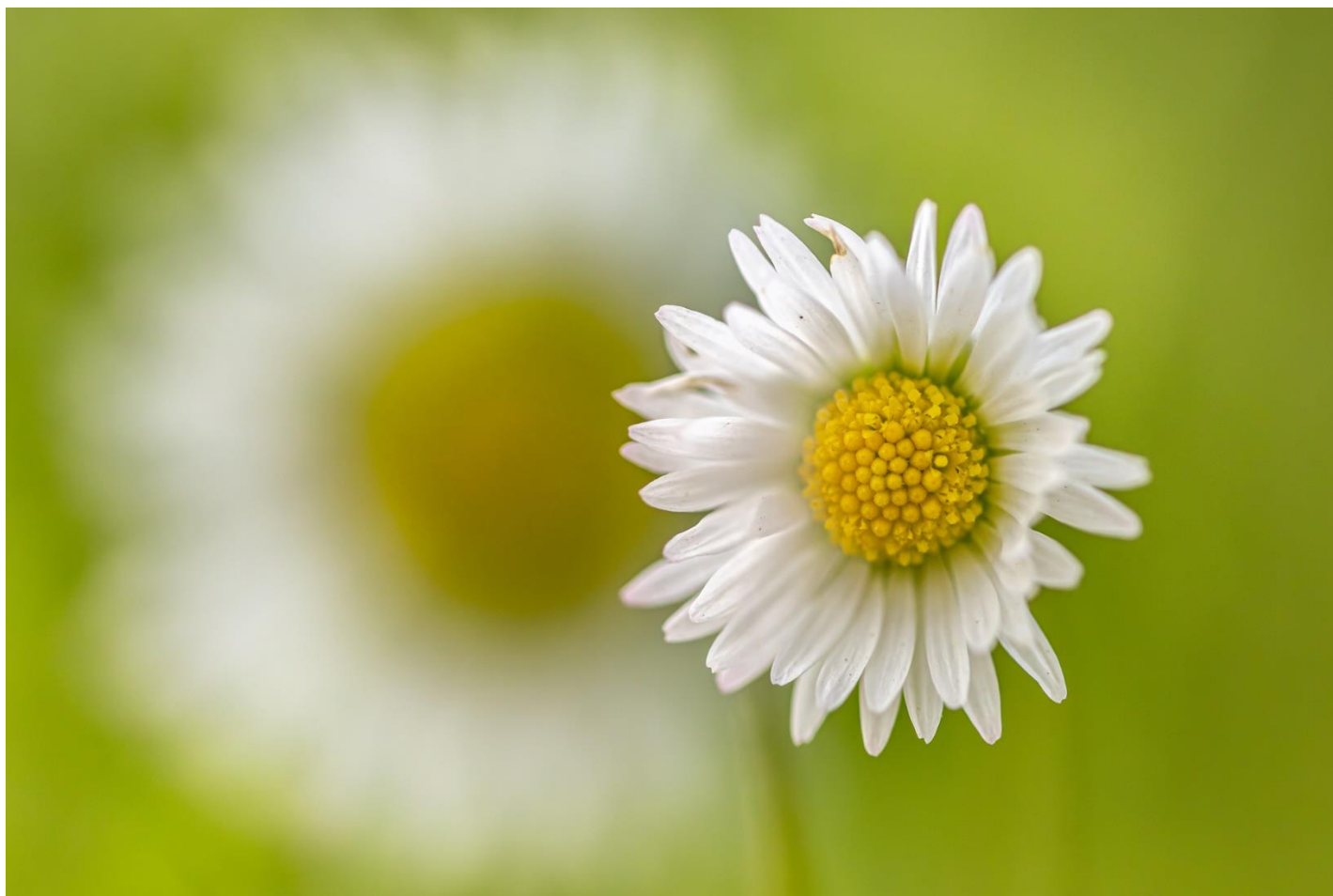
Ook Frans van Maurik heeft foto's ingestuurd. Hij geeft er de namen bij (net zo interessant).

Ingekepte Smalboktor

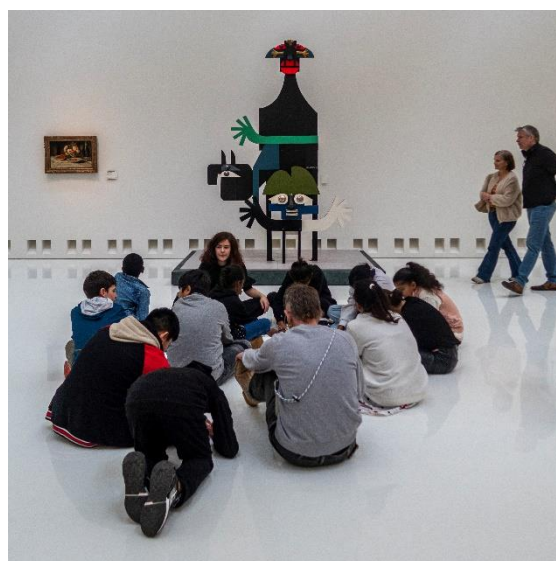
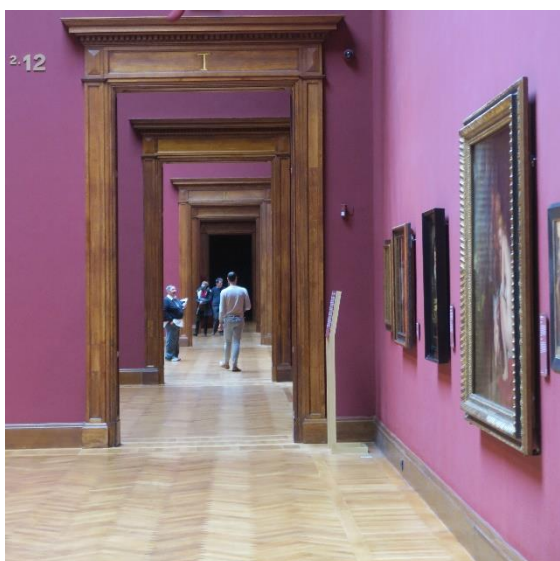

Lantaarntje

2-voudige belichting van Muurfijnstraal

CONTRASTEN 1

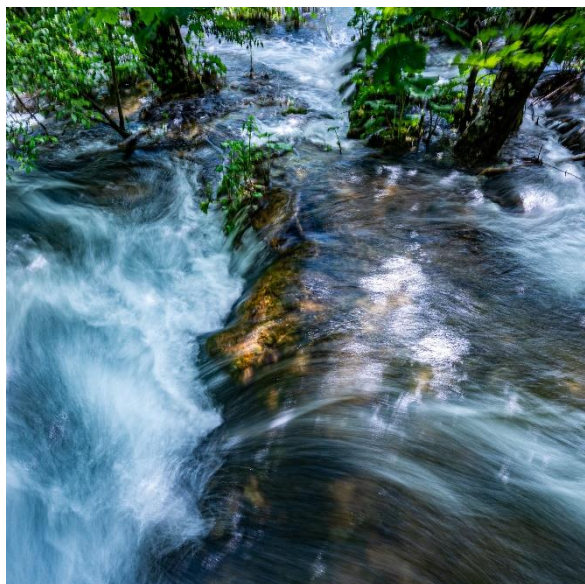

Ton Verweij: Eén museum (KMSKA- Antwerpen), twee gezichten.

Oud deel uit 19e eeuw (gerenoveerd) en nieuw deel, gebouwd in bestaande binnenhoven (2022) Het ene vrij donker, het nieuwe spiegelend en wit. Wat een contrast!

CONTRASTEN 2

Ad Witte: De natte foto is genomen in Kroatië in het Plitvica nationaal park met heel veel water en de andere in Nieuw Wulven waar de droogte goed zichtbaar was.

ADRESSEN

E-mail adres	Functie	Huidige ontvanger(s)
redactie@fotogein.nl	Alle verhalen voor De Oculair kunnen hier naartoe gestuurd worden	Jan Donders, Annie van Rees
bestuur@fotogein.nl	Naar alle bestuursleden	Henk Post, Willibrord van Raaij, Edwin Slaghekke, Eric de Wit
penningmeester@fotogein.nl	Naar de penningmeester	Edwin Slaghekke
secretaris@fotogein.nl	Naar de secretaris	Willibrord van Raaij
wedstrijd@fotogein.nl	De leden van de wedstrijdcommissie	Kas Maessen, Gerard Janssen, Erik Hendriksen
foto@fotogein.nl	Inzenden foto's voor digitale presentaties..	John Roeleven, Jan Donders, Michel Timmermans
webmaster@fotogein.nl	Alles betreffende de website	John Roeleven, Jan Donders
expositie@fotogein.nl	De expositie commissie	Ad Witte, Michel Timmermans
programma@fotogein.nl	De programmacommissie	John Roeleven, Henk Post